

Het is fascinerend om oude kennis te combineren met de wetenswaardigheden uit de moderne wetenschap en omgekeerd. "Waar ligt het gemeenschappelijke deel in de geneeskunde tussen Oost en West?". Deze vraag is een van mijn levensmotto's geworden.

Door: Rob Muts, mesoloog en osteopaat

Anders kijken:

Het lichaam liegt niet

“Wanneer je met geneeskunde begint, eindig je altijd in de filosofie en wanneer je diepgaand filosofeert eindig je altijd in de geneeskunde”, zei Aristoteles in 350 voor Chr. Een wijze gedachte, omdat de vragen ‘hoe zie ik de mens’ en ‘wat is de betekenis van leven’ feitelijk ten grondslag liggen aan de geneeskunde. Zonder een persoonlijk antwoord op deze vragen, wordt menige therapie als snel gedegradeerd tot het bereiken van vooraf vastgestelde normwaarden. Het behalen van de juiste cijfers bij onderzoek wordt dan het doel van de therapie.

Volgens Aristoteles was de hele natuur gegrond op het begrip kinesis (beweging). Dit begrip omvat bij Aristoteles drie soorten van beweging: verandering van plaats (mechanica), kwalitatieve verandering (scheikunde) en toename/afname (biologie). Op zich een bruikbaar gegeven, omdat de (vrijheid van) beweging de voorwaarde vormt voor de harmonie van het leven, of we dat nu toepassen op de vrijheid van beweging van de energie, zoals in de Chinese geneeskunde, of de vrijheid van beweging in de geest, waar de psychologie haar ideeën op loslaat,

of de vrijheid van beweging van het lichaam.

De huidige geneeskunde schijnt op alle aandoeningen, waarvan men de oorzaak niet kan vinden, het etiket ‘psychosomatisch’ te moeten plakken. Deze etiketten zijn net zolang geldig, tot er een chemisch stofje gevonden wordt. Dit stofje wordt vervolgens als dé oorzaak aangewezen, domweg omdat er bij de ontdekking van het stofje ook een medicament op de markt wordt gebracht. U raadt het al, de stofjes worden ‘ontdekt’ door de farmaceutische industrie. Uiteraard blijft dit stofje onbekend, tot tevens de oplossing gevonden is.

Het beste voorbeeld dat bovenstaande illustreert is het verhaal over de maagzweer. Jarenlang is iedereen die aan een maagzweer leed betiteld als lijder aan stress, managersdisease en wat dies meer zij. Zelfs op de middelbare school werd de student geleerd dat stress dé grote oorzaak van het optreden van een maagzweer was. Overigens treden maagzweren het meest op bij koeien, om de simpele reden dat zij vier magen hebben en dus een grotere kans op een infectie.

Een aantal jaren geleden kwam de bevrijdende oplossing: maagzweren worden veroorzaakt door de helicobacter-pylori-bacterie. Een wel heel ‘vreemde’ bacterie die leeft in het zure milieu van de maag. Gelukkig was er direct de oplossing van de farmacie: een sterk antibioticum, gecombineerd met maagzuurremmers. Niet voor de koe, dat is te duur, wel voor de mens. De koe moet het nog altijd doen met bismut, een roodachtig metaal, dat gewoon in de natuur voorkomt. Het helpt overigens net zo goed. Plotseling is dus niet stress meer de oorzaak, maar een bacterie. Vervolgens zijn tientallen zuurresistente bacteriën gevonden, wat de wetenschap voorheen voor onmogelijk hield.

Vele andere aandoeningen moeten het echter nog met de titel psychosomatisch doen, omdat de reguliere onderzoeken eenvoudigweg ontoereikend zijn of omdat er geen farmaceutische oplossing voor is.

Nu wordt tegenwoordig gepleit voor de invoering van meer psychiatrie in de huisartsenpraktijk. De noodzaak is duidelijk, voor ruim 70% van de dagelijkse aandoeningen in zijn praktijk heeft de huisarts geen oplossing, niet omdat hij slecht gestudeerd

heeft, maar omdat de informatie vanuit de farmacie ontbreekt. De mededeling 'je moet er maar mee leren leven', wordt nu professioneel begeleidt door de psychiatrie, die overigens zelf vermaard is vanwege het voorschrijven van antidepressiva en andere psychofarmaca.

Een gezonde geest leeft nog altijd in een gezond lichaam. Dat 'we' de falende functies in het lichaam niet altijd in cijfers of normen kunnen vastleggen, betekent echter nog niet dat dan per definitie de geest ziek moet zijn. Een gezonde geest is een gezond lichaam. Gelukkig zijn er meer onderzoeksmogelijkheden om de falende functies vast te stellen, waardoor daadwerkelijke oplossingen geboden kunnen worden, in plaats van deskundigen te laten uitleggen dat men ermee moet leren leven, omdat zij geen oplossing weten.

In de oosterse landen, India en China, ziet men het lichaam als de incarnatie van de geest. 'Het woord (geest) is vlees geworden', lezen wij in de westerse Bijbel. Geestelijke energie vermaterialiseert tot een lichaam. Zo bouwen wij dagelijks voort aan deze materialisatie. Hoe kunnen we nu beter begrijpen hoe de mens als individu functioneert dan door het lichaam te 'lezen'? Immers het lichaam is de materie, de incarnatie en de fenomenologische verslaglegging van wat er hier en nu aan de hand is.

Ik herinner me een patiënte die op consult kwam met het uitdrukkelijke verzoek om een osteopathische behandeling. Niet zo verwonderlijk, omdat ik meerdere disciplines in de geneeskunde toepas, al naar gelang het onderzoek uitwijst waar de patiënt toegankelijk voor is. Verwonderlijk was deze keuze echter wel toen ik naar haar hoofdklacht vroeg. "Ik heb angsten, lijd aan depressies en voel me onzeker", antwoordde zij. Een klacht die normaliter voer voor psychologen is. "Mijn angsten beheersen mij" vertelde zij verder, "ik weet niet waarvoor ik bang ben en dat beangstigd mij nog het meest. Ik ben ervan overtuigd dat osteopathie mij kan helpen". Mijn onderzoek richtte zich zoals altijd op alle fenomenen van het lijf. Zeker tien minuten heb ik onderzocht of ik nu twee nieren of een vergroeiing van de wervelkolom voelde, diep achter in de buik. Het bleken steenharde nieren te zijn en alle elementen van het lichaam leken te worden aangezogen door deze plek. Osteopathie past in de zienswijze van Aristoteles, bewegingsvrijheid is de basiswaarde van het leven.

Deze patiënte was een vogeltje, opgesloten in een veel te klein kooitje. Na drie kwartier intensief op de nieren gewerkt te hebben, slaakte de patiënte een soort oerkreet, waar menig filmmaker jaloers op zou zijn. "Daar zit mijn angst", riep ze uit en het zweet brak op alle fronten uit. Na een aantal behandelingen was

het fenomeen omgedraaid; niet de angsten beheersten haar, maar zij beheerste haar angsten.

De nieren zorgen voor de basishomeostase in het lichaam, in China de basisenergie genoemd. Wanneer deze functie in haar vrijheid wordt belemmerd, wordt het wel een heel wankel basis om mee te leven. Men leeft op een omgekeerde piramide. Angst, of liever gezegd vrees, gaat het functioneren overheersen. Wanneer in dit geval de nieren worden bevrijd uit hun te kleine kooitje, kunnen alle functies van de nier zich weer uitdrukken. Let wel, alle functies! Dus de westers fysiologische functie, maar ook de Chinese (Yuan-) Qi, de Indische Apana en het 'psychologische' functioneren van de nier.

Oude kennis en moderne wetenschap te kunnen combineren, blijft fascinerend. Het is boeiend om daarvoor het lijf te kunnen lezen. Nog mooier is het om het lichaam op alle fronten de bewegingsvrijheid te kunnen teruggeven, waardoor de geest, de ziel en/of de energie zich eveneens weer in vrijheid kunnen bewegen. Daarmee zijn we terug bij de filosofie in de geneeskunst: 'hoe zie ik de mens' en 'wat is de betekenis van leven'.

Eén ding is zeker, het lichaam liegt niet. Deze waarheid begrijpen is een hele kunst. <

Zie: www.integraalmedischcentrum.nl